

deri. Jeg ønsker paa dette Stadium kun at tage Forbehold over for den Tilfredshed, hvormed Forslaget er blevet modtaget, som jeg antager fra ledende Medlemmers Side her i Tinget i den Lovtale, det ærede Medlem holdt. I alt Fald antager jeg, at man fra ledende Medlemmers Side ønsker dette Forslag fremmet omtrent, som det er blevet forelagt; jeg vil som sagt tage et Forbehold derimod.

Angaaende Om sorgen for de ullykkelige, som ere paa disse Anstalter, antager jeg, at ingen har Hjerte til at nægte dem en anstændig Forjærgelse og en saa god Opdragelse, som de overhovedet ere i Stand til at modtage. Derom er der vistnok Enighed fra alle Sider. Men det, der er Spørgsmaalet, er hvad der er det mest praktiske og navnlig det mest økonomiske: enten at beholde den Ordning, som vi nu have, nemlig den private Ordning, eller at lade det gaa over til at være en selvejende Institution, eller lade det gaa helt over til at være en Statsinstitution. Den højtærede Minister har jo tidligere foreslaaet, at det gik helt over til Staten. Nu har Ministeren foreslaaet, at der skal være denne mærkelige Mellemting mellem Stats- og Ikke-Stats, som man kalder en selvejende Institution. Jeg vil dog sige, at efter de Erfaringer, vi hidtil have gjort angaaende selvejende Institutioner, og særlig efter de Erfaringer, vi her have gjort paa dette Omraade, tror jeg, at vi skulle være meget varomme, inden vi gaa dertil. Jeg siger navnlig herved til den aldeles urimelige Flothed, hvormed den selvejende Institution, som kaldes Baktegaard, har forbrugt sine Midler til Anlæget af en overordentlig flot Anstalt ude i Nordhjølland, saa at den nu ikke har Midler til at drive den og skal have Staten til at betale for Driften; saaledes er jo det faktiske Forhold, naar man stryger alt til Side. Den højtærede Minister har givet Oplysning derom, og jeg tror, at det ikke vil vare længe, inden det kommer dertil, at Staten helt og holdent skal træde til, hvis man vedbliver at administrere, saaledes, som man hidtil har administreret, og navnlig hvis man vedbliver at administrere, saaledes, som man har gjort ved Opførelsen af den ny Anstalt derude. I saa Fald tvivler jeg ikke om, at det Tidspunkt ligger temmelig nær, da Staten kommer til fuldstændig at underholde denne Anstalt. Hvis vi altsaa skulle gaa efter den Erfaring, vi have gjort med Hensyn til selvejende Institutioner, maa jeg sige, at Spørene skræmme. Det er nu ogsaa et Spørgsmaal, om der er bundet saa stort ved denne selvejende Institution. Det

ærede Medlem, der sidst havde Ordet, raslede med en Sum paa 250,000 Kr., saaledes som det skulde have været efter det Forslag. Ministeren tidligere havde forelagt i Landstinget, og det kunde se ud, som om vi sparede her 242,000 Kr. ved at gaa ind paa dette. Det er en stor Misforstaaelse, og det har det ærede Medlem selvfølgelig heller ikke ment. Det er et Spørgsmaal, hvad disse Anstalter ere værd, naar man fradrager, hvad der skyldes i dem — vi kunne ikke se det efter de Oplysninger, vi have for Oieblikket, men saa vidt jeg erindrer fra tidligere Forhandlinger, om denne Sag, ere disse Anstalter vistnok prioriterede paa forskellige Maade helt op til Storstenene, om ikke højere, saa jeg er rigtigt nok meget i Tvivl om, hvorvidt vi overhovedet vinde noget ved dette Forslag fremfor ved det, Ministeren tidligere har foreslaaet. Altsaa, det er af Frygt for den Maade, hvorpaa andre selvejende Institutioner hidtil have administreret, hvad der jo til syvende og sidst kommer til at gaa ud over Staten, for saa vidt de have med Statsopgaver at gøre. Det er af Frygt derfor, at jeg vil advare imod, at man rask gaar ind paa det Forslag, som her foreligger. Jeg skal dog indrømme det ærede Medlem, at vi selvfølgelig ogsaa vide af Erfaring, at Statsdrift er dyrere, det kende vi ogsaa fra de Alnormanstalter, som Staten allerede har. Men der er dog Forskel mellem, hvad Staten driver, og selvejende Institutioner. Naar Staten driver saadanne Institutioner, saa kan den dog føre et virkeligt Tilsyn og have Indseende med, hvorledes de drives; saa have Regering og Rigsdag til enhver Tid et virksomt Indseende med dem gennem Bevilling o. s. v. Men naar de gaa over til selvejende Institutioner, staa vi over for Folk, som fuldstændig mangle Ansvar. Ja, hvis disse selvejende Institutioner endda modte med en Grund-Kapital, saa de kunne siges at svare til Driften, i alt Fald til Dels, saa kunde der være noget bundet derved. Men naar man her staaer over for saakaldte selvejende Institutioner, der, saavidt jeg skønner, næsten intet eje — thi det er jo et Spørgsmaal, om de overhovedet eje noget, hvis vi skulde til en Burdering deraf — jeg siger, at naar man staaer over for denne saakaldte Selvejendoms, saa forekommer det mig, at den Sikkerhed og Garanti, som man skulde have for en forsvaret Drift, spinder stærkt ind. Jeg maa sige, at jeg trods al mulig Mistillid til Administration overhovedet og Statsadministration i Serdeleshed, har mere Tillid til Statens Administration, som vi dog her kunne kon-